

Με τ' αφτιά της καρδιάς

(S.O.S.τε μας!)

Η σπηλιά μας ήταν στρωμένη με τρυφερά κλαδάκια και ξερόφυλλα. Χωρίς τη μαμά αρκούδα όμως, δεν μπορούσα πια να τη νιώθω φωλιά.

Όταν έσβησε η μεγάλη φωτιά στα λημέρια μας, η μαμά μου πήγε να περάσει τον μεγάλο δρόμο, που κόβει το δάσος μας στα δύο, για να βρει τροφή. Τότε τη χτύπησε αυτοκίνητο. Έβλεπα που τη σήκωσαν οι άνθρωποι και την έβαλαν σ' ένα φορτηγό αλλά δεν μπορούσα να κάνω τίποτα για να τη βοηθήσω. Δεν την ξανάδα από τότε. Έπρεπε να τα βγάλω πέρα μόνος μου, ένα τόσο δα αρκουδάκι απέναντι στο άγνωστο.

Το πρώτο μονοπάτι που πήρα, έπειτα από δυο μέρες, με έβγαλε σ' ένα ηλιόλουστο ξέφωτο. Εκεί συνάντησα ένα ελαφάκι. Είχε χώσει το κεφάλι του στα μπροστινά του πόδια και έκλαιγε με λυγμούς.

«Τι σου συμβαίνει, ελάφι;», ρώτησα, σκουντώντας το ελαφριά με το μουσούδι μου. Το ελαφάκι τινάχτηκε ξαφνιασμένο.

«Μη μου κάνεις κακό, σε παρακαλώ! Πριν λίγο έχασα τη μαμά μου και είμαι απελπισμένο!», είπε αλαφιασμένο.

«Μη φοβάσαι, δεν έχω σκοπό να σε πειράξω. Τι συνέβη;», ρώτησα.

«Η μαμά μου μπλέχτηκε σε δόκανα κυνηγών, πλάι στο ρυάκι όπου πίναμε νερό. Ένα μεγάλο δίχτυ την τύλιξε και, όσο κι αν προσπάθησα, δεν κατάφερα να την ελευθερώσω. Όταν ακούστηκαν τα σκυλιά, με συμβούλεψε να τρέξω μακριά, όσο πιο γρήγορα μπορούσα, για να σωθώ. Τι θ' απογίνω τώρα που την έχασα;», είπε το ελαφάκι απαρηγόρητο.

«Καταλαβαίνω πώς νιώθεις. Κι εγώ έχασα τη μαμά μου εξαιτίας των ανθρώπων», του είπα. Ο θυμός με έπνιγε. Πίεζε τόσο πολύ το στήθος μου, ώστε ακούστηκε σαν άγριος βρυχηθμός. Ο αντίλαλός του ταξίδεψε έως τα απέναντι βουνά.

«Τι να κάνω; Φοβάμαι. Δεν έχω τη δύναμή σου, αρκουδάκι. Και τα κέρατά μου δεν φύτρωσαν ακόμη. Πώς θα προστατευτώ από τους εχθρούς μου;», ρώτησε με αγωνία το ελαφάκι.

«Έλα μαζί μου! Παρέα, ίσως καταφέρουμε να ξαναφτιάξουμε τη ζωή μας», του είπα.

Έτσι, συνεχίσαμε μαζί το, δρόμο μας. Έπειτα από λίγη ώρα, ο ήχος και η δροσιά τρεχόμενου νερού χάιδεψε τα αφτιά μας και τα ρουθούνια μας ευχάριστα. Ένα ποτάμι κυλούσε ανάμεσα στις πυκνές φυλλωσιές. Όταν σκύψαμε να πιούμε, είδαμε άλλο ένα μουσούδι να καθρεφτίζεται στο νερό.

«Πως βρεθήκατε μαζί ένα αρκούδι κι ένα ελάφι;», ρώτησε απορημένη μια μικρή βίδρα.

«Από ανάγκη. Χάσαμε τις μανούλες μας εξαιτίας των ανθρώπων. Εσύ, γιατί δεν είσαι με την οικογένειά σου;», τη ρώτησα.

«Έχασα τους γονείς μου πριν χρονίσω. Τότε που έγινε εκείνο το ατύχημα στη μεγάλη πόλη...»

«ΑΤΥΧΗΜΑ; Τι ατύχημα;», πεταχτήκαμε με μια φωνή εγώ και το ελάφι.

«Δεν θα το μάθατε εσείς, γιατί ζείτε πιο βαθιά στο δάσος. Να, ε...ε...έσπασαν κάτι σω...σω...σωλήνες στο ε...ε...εργοστάσιο που βρίσκεται στην ει...ει...είσοδο της μεγάλης πο...πο...πόλης και όλα του τα λυ...λυ...λύματα χύθηκαν στο πο...πο...ποτάμι μας. Ένα σωρό ζώα δηλητηριάστηκαν και χα...χα...χάθηκαν τότε...Ανάμεσά τους και οι γο...γο...γονείς μου», είπε η μικρή βίδρα κομπιάζοντας και σκύβοντας το κεφάλι της για να κρύψει τα δάκρυα που αυλάκωσαν το κομψό μουτράκι της.

Αμέσως πλησιάσαμε τη μικρή βίδρα και, με απαλά σκουνητήματα, προσπαθήσαμε να της δείξουμε τη συμπόνια μας.

«Μην κλαις, μικρή βίδρα. Εμείς είμαστε εδώ για σένα. Βοηθώντας ο ένας τον άλλο, θα συνεχίσουμε τη ζωή μας», είπαμε.

«Σας ευχαριστώ! Δυστυχώς, δεν είμαστε τα μοναδικά ζώα με αυτό το πρόβλημα. Ξέρω άλλα δύο που έχουν μείνει ορφανά εξαιτίας των ανθρώπων», απάντησε η μικρή βίδρα λυπημένη.

«Άλλα δύο! Μα, τι γίνεται πια σε αυτόν τον κόσμο! Πες μας, για ποια άλλα ζώα μιλάς;», ρώτησε το ελάφι.

«Είναι δυο φιλαράκια μου που ζουν στη θάλασσα, αλλά βγαίνουν και στην ακτή και τα λέμε πού και πού, όταν κατηγορίζω στις εκβολές του ποταμιού μας. Μιλώ για το χελωνάκι καρέτα καρέτα και για το φωκάκι μονάχους μονάχους. Δεν πάμε προς τα εκεί, μήπως τα συναντήσουμε; Σίγουρα χρειάζονται κι αυτά βοήθεια και κάποιος να τα παρηγορήσει», απάντησε η βίδρα.

Έτσι και κάναμε. Εγώ και το ελάφι προχωρούσαμε κατά μήκος της όχθης και η βίδρα κολυμπούσε πλάι μας, στο ποτάμι. Πού και πού έκανε και καμιά βουτιά, να φάει ψαράκια. Το ελάφι μασούλησε τρυφερό χορτάρι. Εγώ κολάτσισα μια χαρά, όταν ανακάλυψα τα απομεινάρια από κάποιο πικ νικ. Δυστυχώς, είναι πολλοί οι άνθρωποι που δεν μαζεύουν τα σκουπίδια τους όταν τελειώσει η εκδρομή τους.

Φτάνοντας στην ακτή, ο ήλιος μεσουρανούσε. Το γλυκό νερό του ποταμιού ενωνόταν με το αλμυρό της θάλασσας σ' έναν μικρό, αμμουδερό κολπίσκο. Όλα έμοιαζαν γαλήνια, ειδυλλιακά.

«Ποιοι είναι αυτοί μαζί σου, βιδράκι φιλαράκι μου;», ακούστηκε μια σιγανή φωνή πίσω από μια συστάδα με κρινάκια του γιαλού. Ένα χελωνάκι καρέτα καρέτα ξεπρόβαλε.

«Είναι φίλοι, μην ταράζεσαι! Έχασαν κι εκείνοι τους δικούς τους και κάνουμε παρέα όλοι μαζί, για προστασία και παρηγοριά», απάντησε η μικρή βίδρα.

«Φίλοι αυτοί που λογικά θα έπρεπε να αποφεύγουν ο ένας τον άλλο; Πρωτότυπο, ασυνήθιστο!, επέμεινε το χελωνάκι, καχύποπτο.

«Η βίδρα μάς είπε ότι είσαι κι εσύ ομοιοπαθής...Τι συνέβη στη δική σου μανούλα;», ρώτησε το ελάφι με ενδιαφέρον.

«Κατάπιε ένα κομμάτι από πλαστική σακούλα που επέπλεε στη θάλασσα. Το πέρασε για μεζέ. Έπαθε ασφυξία, γιατί κόλλησε στον λαιμό της», απάντησε το χελωνάκι περίλυπο.

«Μα γιατί πετούν τα σκουπίδια τους στη θάλασσα; Δεν καταλαβαίνουν το πρόβλημα και τους κινδύνους που προκαλούν;», αναρωτήθηκα κι εγώ με τη σειρά μου.

«Δεν ξέρω γιατί το κάνουν. Αλλά αυτό είναι το λιγότερο. Αν σας πω πώς έχασε τη μαμά της η φίλη μου η φώκια, δεν θα το πιστεύετε», συμπλήρωσε το χελωνάκι.

Όλοι πλησιάσαμε το χελωνάκι προκειμένου ν' ακούσουμε καλύτερα. Η ακρογιαλιά έλαμπε στον ήλιο. Η θαλάσσια αύρα μοσχομύριζε από το άρωμα των κρίνων του γιαλού. Αλλά εμείς δεν είχαμε μυαλό για παιχνίδια και για καλοπέραση, παρά μόνο λαχτάρα ν' ακούσουμε τον καινούργιο μας φίλο.

«Λοιπόν, η φίλη μου η φώκια έχασε τη μαμά της επειδή, επειδή...», κόμπιασε το χελωνάκι.

«Επειδή τι;», ρωτήσαμε οι υπόλοιποι τέσσερις ανυπόμονα.

«Επειδή την πυροβόλησαν!», ψιθύρισε τελικά το χελωνάκι.

Όλοι μείναμε ακίνητοι για μια στιγμή, από τη σαστιμάρα και τον φόβο. Σύντομα όμως, η καρδιά μας γέμισε αγανάκτηση.

«Τι έκανε, λέει; ΤΗΝ ΠΥΡΟΒΟΛΗΣΑΝ; Ποιος το έκανε; ΓΙΑΤΙ;», φωνάξαμε όλοι μαζί.

«Οι άνθρωποι από το μεγάλο αλιευτικό σκάφος. Επειδή τους σκίσαμε τα δίχτυα. Πεινούσαμε και δεν είχαν αφήσει ψάρι για ψάρι. Δεν είχαμε άλλη επιλογή», ακούστηκε μια βραχνή, θλιμμένη φωνή πίσω μας.

Στραφήκαμε προς τα εκεί απ' όπου ακούστηκε η φωνή και αντικρίσαμε μια μικρή φώκια, να μας κοιτάζει με τα μεγάλα, εκφραστικά της μάτια. Είχε κολυμπήσει έως την

ακρογιαλιά από το απέναντι νησάκι. Στις βραχώδεις ακτές του, που ήταν γεμάτες από σπηλιές, έβρισκε ασφαλές καταφύγιο.

Το ελάφι, η βίδα, το χελωνάκι κι εγώ, το αρκούδι, τρέξαμε αμέσως δίπλα της. Όλοι θέλαμε να μοιραστούμε τον πόνο της, να την παρηγορήσουμε. Τη χαϊδεύαμε, της γλυκομιλούσαμε. Αλλά η μικρή φώκια δεν αντιδρούσε. Ο νους της είχε κολλήσει σ' εκείνη την απαίσια στιγμή. Τ' αφτιά της άκουγαν ξανά και ξανά τον τσιριχτό ήχο του όπλου που της στέρησε για πάντα τη μαμά της. Και τι δεν θα 'δινε να γυρίσει πίσω τον χρόνο. Ν' αποκοιμηθεί αγκαλιά μαζί της στη θαλασσινή σπηλιά τους.

«Δεν ωφελεί να καθόμαστε άπραγοι και να κλαίμε τη μοίρα μας. Πρέπει ν' αντιδράσουμε, ώστε να μη βρεθούν στην ίδια θέση με μας και άλλα πλάσματα της φύσης», ακούστηκε μια φωνή πάνω απ' τα κεφάλια μας. Ήταν ένας νεαρός αιγαιόγλαρος, που με επιδέξιο ελιγμό προσγειώθηκε δίπλα μας.

«Κι εσύ έχασες τη μανούλα σου, γλαρόπουλο;», ρώτησε η βίδα.

«Εγώ τα έχασα όλα. Το νησί μου έγινε τουριστικό θέρετρο. Όσα ζευγάρια αιγαιόγλαρων φώλιαζαν εκεί το εγκατέλειψαν. Δεν υπήρχε πλέον ελεύθερος χώρος, γαλήνη, τροφή για μας. Από τότε γυρνά παντού και προσπαθώ να πείσω τα ζώα που απειλούνται από τον άνθρωπο, όπως εσείς καλή ώρα, να ξεσηκωθούν και ν' αντιδράσουν», απάντησε ο αιγαιόγλαρος αποφασιστικά.

«Μα, είμαστε πολύ αδύναμοι μπροστά στους ανθρώπους. Εκείνοι έχουν όπλα, έχουν χρήματα, έχουν...», άρχισε να κλαψουρίζει το ελάφι.

«Κι εμείς έχουμε το δίκιο με το μέρος μας!», το διέκοψα με οργή. Οι άνθρωποι μας βάζουν να πρωταγωνιστούμε στους μύθους τους και στα παραμύθια τους, στα τραγούδια τους, στις ζωγραφιές τους, και στα επιστημονικά βιβλία τους, στους θρύλους τους, στις παροιμίες τους και στις παραδόσεις τους, ακόμη και στις ταινίες τους στον κινηματογράφο. Αλλά στην πραγματική ζωή μας σέβονται και μας προστατεύουν όλο και λιγότερο. Νομίζουν ότι είναι οι κυρίαρχοι της φύσης και ότι όλοι εμείς, τα υπόλοιπα πλάσματά της, πρέπει να υποτασσόμαστε στις επιθυμίες τους. Αλλά αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί, φίλοι μου!», είπα με σιγουριά.

Η βίδα, το χελωνάκι και η μικρή φώκια με κοιτούσαν με απορία.

«Αν δράσουμε όλοι μαζί αποφασισμένοι, πολλά μπορούμε να καταφέρουμε», είπε ο νεαρός αιγαιόγλαρος μαντεύοντας τις αμφιβολίες τους.

«Στα λόγια, όλα είναι εύκολα. Θα μας πεις, όμως, πώς θα το πετύχουμε στην πράξη;», ρώτησε το χελωνάκι.

«Δεν έχουμε παρά να ζητήσουμε βοήθεια από τους φυσικούς μας συμμάχους!», είπε θριαμβευτικά ο αιγαιόγλαρος.

«Και ποιοι είναι αυτοί; Πες μας εσύ που ταξιδεύεις παντού και μαθαίνεις πολλά», μίλησε επιτέλους η μικρή φώκια.

«Υπάρχουν άνθρωποι που γνωρίζουν πόσο σημαντικοί είμαστε όλοι μας στην αλυσίδα της ζωής. Το έχουν σπουδάσει και συνεχώς το ερευνούν. Υπάρχουν άνθρωποι που νοιάζονται για το φυσικό περιβάλλον και για όλα τα πλάσματά του, που προσπαθούν να μας προστατέψουν και να πείσουν και τους υπόλοιπους ανθρώπους να μη μας κυνηγούν. Από αυτούς πρέπει να ζητήσουμε βοήθεια!», έκρωξε θριαμβευτικά ο αιγαιόγλαρος.

«Έχεις δίκιο! Θα γυρίσουμε όλοι στους βιότοπούς μας και θα ζητήσουμε τη συμμαχία αυτών των ανθρώπων. Εκείνοι θα μας καταλάβουν και θα μας βοηθήσουν!», είπε η μικρή βίδρα ενθουσιασμένη.

Εγώ, το ελάφι, το χελωνάκι και η μικρή φώκια ενώσαμε τα δεξιά ποδάρια και πτερύγιά μας σ' ένα -επιτέλους- χαρούμενο «κόλλα το»!

«Φεύγω, πετάω στο νησί μου να ειδοποιήσω και τα υπόλοιπα φιλαράκια μου», είπε ο νεαρός αιγαιόγλαρος. Αλλά πριν απογειωθεί, πρόλαβα να φωνάξω:

«Μια στιγμή! Η μοίρα μας δεν μπορεί να εξαρτάται μόνο από κάποιους ανθρώπους που έχουν γνώση και ευαισθησίες. Η ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον δεν θα έρθει μόνο από αυτούς», είπα με τη σοβαρότητα που απαιτούσε η κατάσταση.

«Τι εννοείς, αρκούδι;», ρώτησε το ελαφάκι.

«Εννοώ ότι πρέπει να βρούμε τρόπο να ταρακουνήσουμε ΟΛΟΥΣ τους ανθρώπους. Να καταλάβουν το λάθος τους και ν' αλλάξουν συμπεριφορά», αποκρίθηκα ψύχραιμα εγώ.

«Τι προτείνεις, δηλαδή; Είμαστε εμείς τα ζώα ικανά για τόσο μεγάλα πράγματα;», αναρωτήθηκαν οι υπόλοιποι της παρέας.

«Γιατί όχι; Μην ξεχνάτε ότι η μάνα όλων μας, η Γη μας, ήδη κάνει ό,τι μπορεί για να προειδοποιήσει τους ανθρώπους. Γιατί νομίζετε έχουν αυξηθεί οι φυσικές καταστροφές; Είναι τυχαίο που οι άνθρωποι ανησυχούν και όλο και πιο συχνά πλέον λένε ότι το κλίμα έχει τρελαθεί;»

Το ελάφι, η μικρή βίδρα, το χελωνάκι καρέτα καρέτα, η φώκια μονάχους μονάχους και ο νεαρός αιγαιόγλαρος με κοίταξαν γεμάτα προσμονή. Αποφάσισα να τους πω την ιδέα μου, όσο παράξενη και ριψοκίνδυνη κι αν ακουγόταν.

«Οι άνθρωποι ακούνε καλύτερα με τ' αφτιά της καρδιάς. Πρέπει να βρούμε τρόπο να μας ακούσουν με αυτά».

«Νομίζω ότι καταλαβαίνω πού το πάει το αρκούδι», είπε το φωκάκι χαμογελώντας για πρώτη φορά κάτω απ' τα μουστάκια του.

Όλα τα ζώα κοιταχτήκαμε με νόημα. Αμέσως μετά πήραμε τον δρόμο της επιστροφής στα λημέρια μας. Είχαμε πολλή δουλειά μπροστά μας, αν θέλαμε να προλάβουμε τα χειρότερα. Έπρεπε να συνεννοηθούμε και με όλα τα υπόλοιπα ζώα, στο δάσος, στο ποτάμι, στην ακρογιαλιά, στη θάλασσα, στο νησί.

Ο ήλιος βασίλευε τραβώντας τα κοκκινόχρυσα κουρτινάκια του. Ο Αποσπερίτης πρόβαλλε ολόλαμπρος στον ορίζοντα, αναγγέλλοντας ίσως μια καινούργια ζωή, γεμάτη ελπίδα για το ελάφι, τη μικρή βίδρα, το χελωνάκι καρέτα καρέτα, τη φώκια μονάχους μονάχους, τον νεαρό αιγαιόγλαρο και για μένα, το αρκούδι, που σου είπα την ιστορία μας. Αλλά και για όλους εσάς, τους ανθρώπους.

Τώρα που την έμαθες, τι θα κάνεις για να βοηθήσεις κι εσύ; Θα μας ακούσεις με τ' αφτιά της καρδιάς; Θα ενώσεις τη φωνή σου με τη δική μας φωνή;

Διαγωνισμός συγγραφής και εικονογράφησης 2023 Νικητής πρώτης τάξης

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (προαιρετικό, εκτός διαγωνισμού):
ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ - ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**

Τα βιογραφικά των ζώων

Στην ιστορία μας πρωταγωνιστούν 6 άγρια ζώα. Χωριστείτε σε μικρές ομάδες και προσπαθήστε να φτιάξετε *το βιογραφικό κάθε ζώου*, μελετώντας στοιχεία για τη βιολογία, τη συμπεριφορά του, τον τρόπο και τον τόπο όπου απαντάται και ζει. Επιλέξτε πώς θα παρουσιάσετε το αποτέλεσμα της έρευνάς σας στους συμμαθητές σας. Μπορείτε, σε συνεργασία με τους δασκάλους σας, να οργανώσετε και μία έκθεση με τα έργα σας σε κοινόχρηστο χώρο του σχολείου σας, όπου θα μπορούν να δουν το αποτέλεσμα της εργασίας σας και τα υπόλοιπα παιδιά του σχολείου.

Ζώα στα έργα τέχνης

Τα ζώα είναι συχνά πρωταγωνιστές σε έργα τέχνης (στη λογοτεχνία σε ποιήματα, μυθιστορήματα κ.ά., σε πίνακες ζωγραφικής, σε γλυπτά, σε κινηματογραφικά έργα, σε μουσικά έργα και τραγούδια, κ.ά.). Προσπαθήστε, με τη βοήθεια των δασκάλων σας, να εντοπίσετε έργα τέχνης όπου πρωταγωνιστούν οι ήρωες της ιστορίας μας. Μοιραστείτε - απολαύστε τα ευρήματά σας με τους συμμαθητές σας, παρουσιάζοντάς τα με ευφάνταστους και δημιουργικούς τρόπους.

Παίζουμε θέατρο;

«Ζωντανέψτε» την ιστορία μας με θεατρικό τρόπο. Χωριστείτε σε μικρές ομάδες (οι ηθοποιοί, οι σκηνοθέτες, οι σκηνογράφοι, οι μουσικοί επιμελητές, οι κατασκευαστές μασκών και κουστουμιών, οι βοηθοί παραγωγής, οι φωτιστές και οι φροντιστές των ειδικών εφέ, κ.τ.λ.), προσδιορίζοντας τα καθήκοντα κάθε ομάδας. Οργανώστε τη δική σας αυτοσχέδια θεατρική παράσταση, σε συνεργασία με τους γονείς και τους δασκάλους σας και παρουσιάστε την στο σχολείο σας.

Ζώα στη μικρή οθόνη

Φανταστείτε ότι είστε δημοσιογράφοι και παρουσιάζετε στην τηλεόραση μια εκπομπή-αφιέρωμα βασισμένη στο θέμα της ιστορίας μας. Μπορεί να περιλαμβάνει συνεντεύξεις, ρεπορτάζ στο πεδίο, ειδικούς καλεσμένους και συζήτηση με το κοινό. Σκεφτείτε το πώς μπορείτε να την οργανώσετε, σε πόσους επαγγελματικούς ρόλους θα χρειαστεί να μπειτε και τι είδους ανάγκες θα πρέπει να καλύψετε με την δέουσα σοβαρότητα, υπευθυνότητα και εγκυρότητα. Μην παραλείψετε να προσκαλέσετε και τους ήρωες της ιστορίας μας στην εκπομπή σας, οι οποίοι -ειδικά για την περίπτωση- θα μιλούν με ανθρώπινη φωνή, θα εκθέσουν τα προβλήματα και τα αιτήματά τους και θα υπερασπιστούν τις απόψεις τους.

Μιμούμαι, συναισθάνομαι, νοιάζομαι...

Μελετήστε τη συμπεριφορά κάθε ζώου της ιστορίας μας και προσπαθήστε να «μπείτε στο πετσί του». Μιμηθείτε το βάδισμά του, τη φωνή του, τις εκφράσεις του σώματός του ανάλογα με το *συναίσθημά* του, που κάθε φορά μπορεί να είναι διαφορετικό: φόβος και αγωνία μπροστά στους εχθρούς του, εγρήγορση και ένταση κατά την προσπάθεια διαφυγής και επιβίωσης, αγάπη και τρυφερότητα απέναντι στα μικρά

του, επιδεξιότητα και εφευρετικότητα στην αναζήτηση της τροφής του, αισθητηριακή κινητοποίηση μπροστά στους κινδύνους και τις απειλές του περιβάλλοντος, στις καιρικές συνθήκες.

Ας στρώσουμε τραπέζι!

Αξιοποιήστε παλιά έντυπα, το διαδίκτυο, αλλά και τις καλλιτεχνικές σας ικανότητες και φιλοτεχνήστε σε χαρτί μέτρου ένα κολλάζ με τις τροφές που τρώνε τα ζώα της ιστορίας μας. Συζητήστε με τους συμμαθητές και τους δασκάλους σας τη σημασία και την αξία της *τροφικής αλυσίδας* για την διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας και της βιοποικιλότητας. Αναζητήστε ομοιότητες και διαφορές με τις διατροφικές συνήθειες των ανθρώπων, που ζουν στις περιοχές όπου απαντώνται τα ζώα της ιστορίας και όχι μόνο. Υπάρχει σχετικός ανταγωνισμός;

Ιχνηλασίες: στη γη πατάω, πετάω, κολυμπάω...

Μελετήστε τον τρόπο που κινούνται τα ζώα της ιστορίας μας, τα ίχνη τους στο έδαφος, τις κινήσεις τους στο νερό και στον αέρα. Προσπαθήστε να οπτικοποιήσετε τα συμπεράσματά σας σε μια εικαστική σύνθεση. Μπορείτε, για παράδειγμα, να φιλοτεχνήσετε μια αφίσα-ψηφιδωτό με υλικά της επιλογής σας, όπως χαρτιά και χαρτόνια διαφόρων χρωμάτων και υφών, βότσαλα, υφάσματα, υλικά από τη φύση. Δώστε στο έργο σας έναν τίτλο ταιριαστό με το περιεχόμενό του, προσπαθώντας να εκφραστείτε με διαφορετικούς τρόπους: ρεαλιστικά, χιουμοριστικά, επιστημονικά, ποιητικά, με οδηγό τη φαντασία σας.

Τα ζώα στους μύθους, στις παραδόσεις

Ο παραμυθός Αίσωπος, η ελληνική μυθολογία και λαογραφία, αλλά και οι μυθολογίες και λαογραφίες πολλών άλλων λαών αναφέρονται συχνά στα ζώα. Κάντε την έρευνά σας και εντοπίστε μύθους, θρύλους, παροιμίες, γνωμικά, αινίγματα, όπου πρωταγωνιστούν τα ζώα της ιστορίας μας. Συζητήστε και επιλέξτε με ποιο τρόπο μπορείτε να τις παρουσιάσετε στην τάξη και στο σχολείο σας γενικότερα. Ένας από αυτούς θα μπορούσε να ήταν το να φτιάξετε μικρά, αυτοσχέδια βιβλιαράκια, χρησιμοποιώντας χαρτί για τις εσωτερικές σελίδες, χαρτονάκια για τα εξώφυλλά τους και μαρκαδόρους ή ξυλομπογιές για την εικονογράφησή τους. Μπείτε στο ρόλο του συγγραφέα και του εικονογράφου και δημιουργήστε τη δική σας μικρή, μυθική βιβλιοθήκη.

Οικο-λεξικό και οικο-γλωσσο-παίχνιδα!

Ερευνώντας τη ζωή κάθε ζώου της ιστορίας μας για να συντάξετε το βιογραφικό του, θα συναντήσετε πολλές καινούργιες λέξεις που σχετίζονται με την επιστήμη της οικολογίας, όπως: βιότοπος, ενδιαίτημα, οικοσύστημα, βιοποικιλότητα, βιοκοινότητα, τροφική αλυσίδα, κ.ά.. Χωριστείτε σε μικρές ομάδες και προσπαθήστε να δημιουργήσετε, με τη βοήθεια των δασκάλων σας, ένα οικο-λεξικό με σαφείς και συνοπτικούς ορισμούς για κάθε λέξη. Μετά φτιάξτε τα δικά σας οικο-γλωσσο-παίχνιδα, όπως οικο-σταυρόλεξα, οικο-ακροστοιχίδες, οικο-αινίγματα, οικο-γλωσσοδέτες και οργανώστε έναν οικο-γλωσσο-παιχνιδο-διαγωνισμό!

Όλοι μαζί για την άγρια ζωή!

Συζητήστε με τους συμμαθητές, τους δασκάλους και τους γονείς σας για το πώς μπορείτε να γίνετε *ενεργητικοί βοηθοί* στην προσπάθεια για την προστασία και τη διατήρηση της άγριας ζωής στην περιοχή σας και γενικότερα στη χώρα μας. Πως μπορούμε όλοι μας να ακούσουμε με τ' «αυτιά της καρδιάς» μας αυτό που συμβαίνει στη φύση, στο περιβάλλον εξαιτίας της ανθρώπινης δραστηριότητας; Καταγράψτε τις ιδέες σας, επιλέξτε αυτήν που σας εκφράζει περισσότερο και είναι -κατά τη γνώμη σας- εφικτό να την πραγματοποιήσετε. Επικοινωνήστε με ειδικούς επιστήμονες και φορείς για να σας βοηθήσουν να οργανωθείτε. Και όταν οριστεί η κατάλληλη στιγμή, σηκωθείτε με κέφι και υπευθυνότητα από τα θρανία και τους καναπέδες σας, για να βοηθήσετε ώστε να γίνουν οι γνώσεις και οι ιδέες σας πράξεις.

Πηγές - Φορείς για τη μελέτη και προστασία της άγριας ζωής και των βιοτόπων

<https://storymaps.arcgis.com/stories/d538b7ad9122445786ed978201020c58> Visit Greek Nature Γνωρίστε τις Προστατευόμενες Περιοχές της Ελλάδας

<https://www.wwf.gr/> Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση

<https://www.ornithologiki.gr/el/> Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

<https://el.mom.gr/> Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας

<https://www.archelon.gr/> Σύλλογος για την Προστασία των Θαλάσσιων Χελώνων

<https://www.arcturos.gr/> Αρκτούρος

<https://www.callisto.gr/> Καλλιστώ Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Άγρια Ζωή και τη Φύση

<https://www.wild-anima.gr/> ANIMA Σύλλογος Προστασίας Άγριας Ζωής

<http://www.ekby.gr/> Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων

<https://archipelago.gr/> Αρχιπέλαγος - Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας

<https://www.medasset.org/> Μεσογειακός Σύνδεσμος για την Προστασία των Θαλάσσιων Χελώνων

<http://www.arion.org.gr/> Ερευνητικό Κέντρο Διάσωσης & Περίθαλψης Κητωδών

<https://www.hcmr.gr/el/> Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών

<https://www.spp.gr/> Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών

<https://eepf.gr/> Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης

<https://www.ellet.gr/> Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

<https://www.gnhm.gr/> Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας – Κέντρο ΓΑΙΑ

<https://www.nhmc.uoc.gr/> Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης